

Emigrația polonă a căutat să întretină legături strinse cu Garibaldi și cu mișcarea revoluționară din Italia, fapt lustrat de alte trei documente (p. 238—244).

Manifestul din 19 aprilie 1864 al Centrului revoluționar polon din Londra, unul dintre cele mai importante documente (p. 244—246), ilustrează poziția democraților poloni de stînga, partea cea mai avansată a emigrației polone, care preconiza aplicarea unor reforme sociale adînci în Polonia, o dată cu cucerirea independenței naționale.

Aceste cîteva documente constituie o contribuție la tratarea problemei răscoalei polone de la care în 1963 s-a împlinit un secol și despre care în U.R.S.S. s-au publicat în ultimul timp o serie de materiale noi.

Apropiată acestei epoci e scrisoarea lui I. Kraszewski, cunoscutul scriitor polon, către V. V. Stasov, colaborator științific al Bibliotecii publice din Petrograd (p. 217 — 223). Această scrisoare, din 1860, constituie o adevărată pagină din istoria relațiilor culturale ruso-polone.

Însușit, cititorul va găsi o serie de probleme de istorie sud-slavă și vest-slavă, semnalate în analiza critică a cărții «Источниковедение истории средних веков», publicată în 1955, de A. D. Lublinskaia.

S. IANCOVICI

## ИЗВЕСТИЯ МОЛДАВСКОГО ФИЛИАЛА АКАДЕМИИ НАУК СССР, Nr. 2 (80) 1961, 80 p.

Acest număr al *Buletinului Filialei Moldovenești a Academiei de Științe a U.R.S.S.* (acum Academia de Științe a R. S. S. Moldovenești) este închinat numai problemelor de istorie, fiind pregătit de sectorul de istorie a țărilor de democrație populară al Institutului de istorie din Chișinău.

Aspecte importante din lupta de eliberare națională a popoarelor supuse jugului otoman sînt prezentate de G. S. Grosul, și R. V. Danilenko, în articolul *Contribuție la problema participării voluntarilor din Principatele Dunărene în războiul ruso-turc din 1806—1812*. Autorii adaugă date noi pe baza materialelor din Arhiva istorică-militară Centrală de Stat a U.R.S.S. (Moscova) și Arhiva Centrală de Stat a R.S.S. Moldovenești (Chișinău). Sînt arătate detaliile și etapele organizării voluntarilor, începînd din aprilie 1806, pe teritoriul sudic al Rusiei, unde se aflau mulți refugiați greci, sirbi, bulgari și alții.

În 1806—1807 se organizează detașamente de voluntari în Moldova și Țara Românească. Despre cei din București se dau date prețioase de arhivă: numărul lor, 3.000, dintre care 2.000 au fost dezarmați de turci, iar 1.000 s-au închis într-o mănăstire de lingă București, în decembrie 1806, rezistînd pînă la sosirea oștilor ruse, în ofensivă sub comanda lui Miloradovici<sup>1</sup>. Tot pe baza arhivei se arată primirea entuziastă făcută oștilor ruse în Principate și participarea voluntarilor la diferite acțiuni.

E. E. Certan aduce de asemenea o contribuție prețioasă prin articolul *Din istoria încheierii convenției consulare ruso-romîne din 1869*, folosind documente inedite din arhiva de politică externă a Rusiei și Arhiva centrală istorică de Stat din Moscova. Autorul încadrează aceste acțiuni diplomatice în lupta pentru consolidarea Romîniei și ca o etapă premergătoare a cîștigării prin războiul din 1877—1878 a independenței de Stat. E. E. Certan aduce precizări importante: îndreptarea cercurilor politice de la noi spre Rusia — în această perioadă — are loc la sfîrșitul anului 1867, iar plecarea primei delegații la Moscova are loc la 26 ianuarie 1868 (și nu în martie 1868, cum s-a scris în istoriografia noastră veche). După circa două luni de sedere în Rusia, delegația se întoarce cu rezultate pozitive. Convenția e parafată la 22. XI. 1869, iar prin aceasta Rusia a adus în mod obiectiv un sprijin pe plan internațional Romîniei. Autorul semnalează posibilitatea unei analize pe baza presei romîne din 1868—1869 a atitudinii diferitelor pături sociale din Romînia față de tratativele privind convenția.

<sup>1</sup> Această luptă este semnalată și în lucrarea istoricului bulgar St. Atanasov *Селските въстания в България към края на XVIII в. и началото на XIX век и създаването на българска земска войска* [Răscoalele țărănești din Bulgaria de la sfîrșitul sec. al XVIII și începutul sec. XIX și crearea armatei teritoriale bulgare], Sofia, 1958, p. 167—168, precum și în studiul lui V. D. Копобеев *Русско-болгарские отношения в 1806—1812 гг.*, Moscova, 1958, p. 220, dar fără a se arăta numele mănăstirii. Rămîne o sarcină a istoricilor noștri identificarea acelei mănăstiri prin alte cercetări de izvoare narative, arhive sau inscripții